'Ο ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν 'Ελλάδα δρ. 10.—Γιὰ τὸ 'Εξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιόδρομου, (Ὀφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου ('Ομόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεῖα Στουρνάρα), 'Εξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «'Εστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλή). Στὸ Βόλο βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

'Η συντρομὴ πληρώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἑνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

'Ο Μερκούρης—'Η ἀστυνομία μας—Λόγος μὲ λόγια—«'Ακρόπολη» καὶ Ξενόπουλος.

Ο «ΝΟΥΜΑΣ» δὲν ἀνακατώθηκε ποτὲ ἴσαμε σήμερα στὰ κοματικὰ κι αὐτὸ τὸ ξέρουν πολὺ καλὰ οἱ ταχτικοὶ ἀναγνῶστες του· μίλησε ὅμως ὁ «Νουμᾶς» σὲ περασμένα φύλλα καὶ θὰ μιλήσει καὶ σήμερα γιὰ τὸ Μερκούρη, συσταίνοντάς τονε στοὺς φίλους του, ὄχι γιατὶ εἶναι προσωπικὸς των φίλος (οἱ προσωπικὲς φιλίες δὲ λογαριάζουνται καθόλου στὸ «Νουμᾶ»), ἀλλὰ γιατὶ ὁ Μερκούρης δούλεψε, ὅσο κανένας ἄλλος ἄρχοντας τοῦ Δήμου μας ἴσαμε τώρα, καὶ θἄναι ντροπὴ στοὺς 'Αθηναίους ἡ ἐκλογική ἀποτυχία του.

Οἱ ἀντίθετοι φωνάζουν πὼς ὁ Μερκούρης δὲν ἔκαμε κανένα καλὸ καὶ τὸ παραδεχόμαστε γιὰ νὰ μὴν τοὺς χαλάσουμε τὸ χατήρι. Βέβαια, ἂν πληθύνανε τὰ νερὰ κι ἂν ἠλεχτροφωτίστηκε ἡ 'Αθήνα κι ἂν ἀσφαλτοστρώνουνται οἱ δρόμοι της, στὸ Θεὸ τὸ χρωστᾶμε κι ὄχι στὸ Μερκούρη. 'Έκαμε ὅμως κι ὁ ἥλιος κάτι καὶ δὲν πρέπει νὰν τοῦ τὸ ἀρνηθοῦμε. Παράλαβε τὸ Δῆμο τῶν 'Αθηναίων καταχρεωμένο καὶ μουφλούζη καὶ κατάφερε νὰν τονὲ φέρει σὲ τέτια θέση σήμερα ποὺ νὰ τὸν παρακαλοῦν οἱ διάφορες Τράπεζες νὰν τονὲ δανείσουνε. 'Αν τὸ θαρρεῖτε κι αὐτὸ γιὰ μικρό, δῶστε του μαῦρο. Δικαίωμά σας εἶναι, καθὼς εἶναι δικαίωμα τοῦ κάθε νοικοκύρη νὰ βάλει φωτιὰ στὸ σπίτι του.

★

ΑΞΙΖΕΙ νὰν τὸ μολογήσουμε κι αὐτό· πρώτη φορὰ ποὺ νιώσαμε 'Αστυνομία καὶ πρώτη φορὰ ποὺ δὲν κουρελιαστήκανε οἱ 'Αστυνομικὲς διάταξες, ποὺ ἄλλοτε βγαίνανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴν τηρηθοῦν. 'Ο κ. Δαμηλάτης σφαλνώντας τὰ μαγαζιὰ τῆς 'Ομόνοιας νωρὶς νωρὶς καὶ παρακολουθώντας μὲ τὰ ὄργανά του κατιπόδι κάθε διαδήλωση, ἀπόδειξε πὼς μοναχὰ καλὴ θέληση χρειάζεται γιὰ νὰ γίνει σεβαστὸς ὁ Νόμος καὶ στὸν τόπο μας.

'Η ἀλήθεια εἶναι πὼς οἱ κακομαθημένοι Ρωμιοὶ ξαφνιαστήκαμε στὴν ἀρχὴ μὲ τἀστυνομικὰ μέτρα καὶ τὰ πήραμε γι' ἀντισυνταγματικὰ (τὸ κακόμοιρο τὸ Σύνταγμα εἶναι τὸ ταμπούρι τῆς κάθε κακοριζικιᾶς μας), ἀλλὰ σιγὰ σιγὰ τὰ συνηθίσαμε καὶ σήμερα ὅποιο 'Αθηναῖο κι ἂ ρωτήτεις, καὶ τὸν πιὸ ἀνυπόταχτο, θὰ σοῦ πεῖ πὼς ἔτσι πρέπει νὰ φέρνεται ἡ 'Αστυνομία γιὰ νὰ εἶναι 'Αστυνομία καὶ νὰ μὴ ρεζιλεύει τὄνομά της.

Νὰ λοιπὸν ποὺ ὁ Ρωμιὸς εἶναι ὁ πιὸ πειθαρχικὸς λαός, σώνει νὰ ξέρει κανεὶς νὰν τονὲ διοικήσει.

★

ΣΑ νὰν τὰ παράειπε στὴ δίκη τοῦ Βούργκρου ὑποπλοίαρχου ὁ κ. Λυκουρέζος καὶ σὰ νὰ παραφορτώθηκε τῆς ἱστορίας καὶ τῶν «εὐκλεῶν παραδόσεων» ὅτα μιλοῦσε τὴν περασμένη βδομάδα στὸ Πλημμελειοδικεῖο, ὡς εἰσαγγελέας, κι ὄχι ὡς κοινοβουλευτικὸς ρήτορας.

Τὸ ἀκροατήριο, λένε, τόσο ἐνθουσιάστηκε ποὺ χεροκρότησε τὸν κ. Εἰσαγγελέα. Τὸ ἀκροατήριο πάντα ἐνθουσιάζεται μὲ τὰ παχιὰ λόγια καὶ τὰ λόγια τοῦ κ. Λυκουρέζου εἶταν τετράπαχα. Χρειάζεται πάντα κάπια ξεχωριστὴ δύναμη ψυχῆς γιὰ νὰ μὴ λογχριάζει κανείς, μιλώντας ἢ δουλεύοντας, τὰ χεροκροτήματα τοῦ ὄχλου καὶ τὰ παινετικὰ ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων.

★

ΚΑΥΓΑΣ πεσέργος ἄνοιξε τὴν περασμένη βδομάδα μεταξὺ Ξενόπουλου καὶ «'Ακρόπολης» ἂν πρέπει νὰ σεβόμαστε ἢ ὄχι τοὺς προγόνους μας. 'Ο Ξενόπουλος σὲ κάπιο γνωστικὸ ἄρθρο του στὸ «Νέο Ἄστυ» μίλησε μὲ κάπια λογικὴ ἀσέβεια γιὰ τὴν προγονομανία μας κ' ἔδειξε τὰ κακὰ ποὺ χρωστᾶμε στὸ προγονηλίκι. 'Η «'Ακρόπολη» τονὲ μάλωσε γι' αὐτό· ὁ Ξενόπουλος ἀπάντησε· καὶ πρέπει νὰν τὸ μολογήσουμε, πὼς ἡ νίκη ἔμεινε μὲ τὸ μέρος του, γιατὶ μὲ τὸ μέρος του εἶταν αὐτὴ τὴ φορὰ κ' ἡ λογική.

Ὅτα θέλει νὰ μιλήσει λογικὰ ὁ Ξενόπουλος, τὰ καταφέρνει περίφημα. Κρίμα μοναχὰ ποὺ δὲν τοῦ ἀρέσει αὐτὸς ὁ δρόμος πάντα.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΑΡΣΑΚΕΙΟ

'Ο ἱμπρεσσάριος ποὺ λέγεται «Φιλεκπαιδευτικὴ ἑταιρία», ἔφερε ἀπὸ καιρὸ στὸ θέατρό του· τὸ «'Αρσάκειο» τὸ διάσημο θιασάρχη Μιστριώτη μὲ πλούσιο προσωπικὸ ἀπο θεατρίνους ἀρχαίους Ἕλληνες. Τὸ κοινὸ ὑποστηρίζει μὲ τὰ ὅλα του τὸ θίασο, καὶ οἱ δουλιὲς πάνε περίφημα.

Τὸ χειμῶνα παράστησε κάμποσες φορὲς μερικὰ ἀρχαῖα δράματα, καθὼς τὴν «'Αντιγόνη» καὶ τὴ «Ναυσικᾶ», εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν φωνὴν τοῦ Σοφοκλέους τὴν κατακηλοῦσαν τὰ ὦτα» καὶ τὰ ἄμοιρα τὰ κορίτσα εἴδανε καὶ πάθανε ὥςπου νὰ καταφέρουνε ν' ἀποστηθίσουνε πράματα ποὺ δὲ νοιώθανε.

Τώρα τὸ καλοκαίρι ἔπρεπε ν' ἀλλάξη ὁ ντορὸς, καὶ τὴν περασμένη Κυριακὴ προσκαλοῦσε ὁ θίασος τοὺς «φιλομούσους γονεῖς» σὲ παράσταση καινούριου ἔργου. Τὸ ἔργο τώρα δὲν εἶταν ἀρχαῖο, μὰ σύχρονο, δὲν εἶτανε δρᾶμα, μὰ κωμωδία. Τὸ ὄνομά της : «'Απονομὴ Μπουταδείου καὶ Ραλλείου βραβείου».

'Η παράσταση ἄρχισε μὲ τραγούδια. Τὸ κόρο πολὺ ξεψυχισμένα ξέσερνε τὶς φωνές του, καὶ οἱ ἀκροατὲς καμαρώνανε κεῖνες τὶς στιγμὲς τὶς κορίστες —κατακαημένες Ρωμιοπούλες ! — ποὺ ὅλες εἶτανε κίτρινες, καμπουριασμένες, ἀδύνατες μὲ βλέμμα θολωμένο. Θύματα κι αὐτὲς τῶν προγόνων μας . . . Τὸ τραγοῦδι τους ξαπλώνοταν μέσα στὸ θέατρο, σὰν πνοὴ θανατικοῦ.

Ὕστερα παρουσιάστηκε ὁ Μιστριώτης μὲ ἕνα χάρτινο σπαθὶ στὸ ἀριστερὸ χέρι γιὰ νὰ σφάξη «τοὺς χυδαϊστὰς», καὶ μ' ἕνα μπλίκο χαρτιὰ στὸ δεξί. Ὅλοι καταλάβανε τί τοὺς περίμενε μόλις τὸν εἴδανε: 'Αντιρρητορικὸς λόγος. Ἄρχισε τὸ λοιπὸ νὰ παραστυίνη, κουνώντας τὸ χέρια του, μουγγρίζοντας, φοβερίζοντας. «Οἱ προδότες οἱ χυδαϊστὲς, ποὺ θέλουνε νὰ καταστρέψουνε τὴν ἑνότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καταφέρανε κι ἄλλο κακούργημα Παρασύρανε τοὺς βουλευτάδες καὶ τοὺς κάμανε νὰ ψηφίσουνε τὸ νόμο γιὰ τὰ διδαχτικὰ βιβλία, παρασύρανε τὸ ὑπουργεῖο καὶ τὸ κάμανε να καταργήση τὴ γραμματικὴ ἀπ' τὰ σκολειά. Τὴ γραμματικὴ, ποὺ ἀνιψώνει τὸ νοῦ καὶ τὴ φαντασία ! Αἶσχος, εἰς τοιοῦτον κράτος, ὅπερ ἀπισμονεῖ ὅτι κέκτηται ἀμύθητον θησαυρὸν, τὴν ἀρχαίαν ἡμῶν γλῶτταν. 'Η μέριμνα τῆς Πολιτείας δια τα γράμματα κατέπεσε. Παντοῦ ξαπλώνουνε τοὺς προδοτικοὺς των πλοκάμους οἱ ἀπαίσιοι μαλλιαροί Οὐδεὶς ἐργάζεται διὰ τὰ πάτρια. Ἀπελπισία, ἀπελπισία. Μόνον ὁ ὑπ' ἐμὲ θίασος φροντίζει, καὶ γι' αὐτὸ οἱ 'Αρσακειάδες γράφουνε σαν τὸ Σοφοκλῆ καὶ μιλᾶνε σὰν τὸν Ξενοφῶντα».

Μπροστὰ εἶταν κι ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, μπροστὰ κι ὁ τμηματάρχης κ. Γεωργαντᾶς. Τ' ἀκούγανε αὐτὰ, καὶ κουνοῦσανε τὸ κεφάλι τους. Τί νὰ ποῦνε σὲ τέτιον ἄθρωπο, ποὺ πάσχει ἀπὸ μανία καταδίωξης, καὶ θωρεῖ ὡς καὶ τὸν ἥσκιο του γιὰ χυδαϊστή, δίχως νὰ νοιώθη κι ὁ ἴδιος τί θὰ πῇ χυδαϊστής. Βάνει τοὺς ἀρχαίους παλιάτσους Φαραντᾶτο καὶ Γαρδίκα καὶ μπολιάζουνε τὰ κορίτσι μὲ τὸ δηλητήριο τοῦ προγονισμοῦ, ὅλο τὸ χρόνο, κ' ἔτσι φαμπρικάρει τὶς αὐριανὲς μητέρες ἀνίκανες γιὰ κάθε τι ποὺ μπορεῖ νὰ θυμίση τὄνομα Ζωη, καὶ ἱκανὲς γιὰ Ψευτιὰ καὶ προορισμένες γιὰ πνεματικὸ, ἠθικὸ καὶ ἐθνικὸ θάνατο.

Ὅλοι ἐκεῖ μέσα, μπαμπάδες καὶ μαμάδες, καμαρώνανε τὰ σοφὰ λόγια τοῦ Μιστριώτη, καὶ χαιρόν-

---

σὰν ξαστερος γιὰ μιὰ ὁ οὐρανός· πέρα γιὰ πέρα τὰ σύννεφα. Στὸ μεταξύ, ὁ ὕπνος, ἡ ὄρεξη—καὶ τὸ κέφι—φερθήκανε σὰν ἄξιοι συντρόφοι καὶ ποτέ τους δὲν παραιτήσανε τὴν Κατινούλα. Τὴ δεφτέρα, ἦρθε κι ὁ κ. Καρλιέρης. Τὸν πῆρε παράμερα ὁ 'Αντρέας καὶ κατασταλάξανε τέλος σὲ σωστὸ συμπέρασμα, μελετώντας τὶς θερμοκρασίες ἀπὸ τὶς εἴκοσι τοῦ Σταυροῦ καὶ κάτω, δηλαδὴ ἀπὸ τὴ μέρα τοῦ ταξιδιοῦ· 36°3—37°4, 36°6 37°6, 36°3—37°7, 36°4—37°5, 36°6—37°7, 36°1—37°4, 36°1—37°5, 36°3—37°3, 36°6 - 38°, 36°3 37°7, 36°3—38°, 36°3 - 37 7, 36°2—37°4, 36°1—37°4, 36°5—37°4, 36°3—37°6, 36°6 - 37°8, 36°1—37°7, 36°3—37°3, 36 4—37°4, 35°9—37°3, 35°9—38°, 36°4 - 37°3, 36°1—37°7, 37°3 - 38°, 36°4—37°6, 36°2—37°6, 36°1—37°5, 36°3—37°7, 36°2 37°7, 36 3 - 37°6, 36°6 - 38°, 36 4 37°8, 36° - 37°9 36°4—37° (37°3), 36°4—37°6 (38°). 35°7 - 37°6 (37°8), 35°9—37°8 (38°), 36°4 37°4, 36°5—37°3, 36°4—37°1, 36°3—37°5, 36°4—37°3, 36°1—37°1, 35°9 37°1, 36°2 37°8, 36°—37°3, 36°1—37°6. Ἔτσι, ὡς τὶς ἕξη τοῦ Σποριᾶ ἐσώκλειστες.

Οἱ δέφτερες θερμοκρασίες, μερικὲς δηλαδὴ ποὺ εἶναι παραθετημένες, ξεσηκωθήκανε, γιατὶ δοκίμασε ὁ 'Αντρέας νὰ θερμομετρήση τὴν Κατινούλα καὶ στὶς πέντε τἀπόγεμα, ἐνῶ πρῶτα τὴν θερμομετροῦσε ταχτικὰ στὶς ἑφτὰ παρὰ τέταρτο. Στὶς ἑφτὰ παρὰ τέταρτο ἀνέβαινε κάτι περισσότερο, ἂν κι ὁ γιατρὸς πρόσμενε τὸ ἐναντίο. Δυσαρεστημένη, κάθε φορὰ ποὺ ἀνέβαινε, ἡ Κατινούλα μας, κι ὄχι γιὰ λόγου της μαθές, μὰ ξαιτίας τοῦ 'Αντρέα, μήπως τοῦ κακοφανῇ, μήπως τὴ μαλλώση κιόλας· καὶ τόντις κατσούφιαζε κάποτες ὁ φίλος. Ἄταχτα πράματα, κι ἀφτὸς τὰ ἤθελε ὅλα μὲ τὴν ταξη τους.

—«Αλλοίμονο ! ἔλεγε ἡ Κατινούλα. Σήμερις ἔχουμε 38° κ' ἡ Μοιρίτα δὲ θὰ μὲ φιλήση !»

'Αλήθεια, σὰν τὸν μπαμπὰ της κ' ἡ μικρὴ Θώμωνε, θαῤῥοῦσες κ' ἔρταιγε ἡ ἄῤῥωστη. Ο 'Αντρέας χαμογελοῦσε καὶ τὴν ἡσύχαζε, ὅσο βαζιεστισμένος κι ἂν εἶτανε ὁ ἴδιος. Γιὰ τοῦτο, ἔχει δὲν ἔχει γύρεβε μιὰ ξήγηση μεθοδική, καὶ πειδὴ τὴ γύρεβε, τὴν ἔβρισκε· τοῦ χρειαζότανε πάντα μιά. Δὲ γελάστηκε ὡςτόσο. Τώρα, μὲ τὸν κ. Καρλιέρη, ἀφοῦ κοιταξανε τὶς θερμοκρασίες, ἀφοῦ διαβάσανε ὅτα μέρα τὴ μέρα ξεσημειωμένα εἶχε ὁ 'Αντρέας, στὸ χαρτὶ ὅπου τὶς ἔβαζε καὶ δαφτη, ἀφοῦ ρωτήσανε τὴν Κατινούλα γιὰ τὸ ἕνα καὶ γιὰ τἄλλο, ἀφοῦ συγκρίνανε, εἴδανε πὼς ἡ μάννα τοῦ κακοῦ εἶναι ἡ φούσκα. 'Η φούσκα, ὅπως τὸ κατάλαβε ὁ 'Αντρέας ἀπαρχῆς. Ἄμα ἡ φούσκα δὲν τὴν ἐνοχλοῦσε, δὲν τὴν ἐνοχλοῦσε τίποτα. μήτε πλεμόνι, μήτε βήχας, μήτε πλεβρό, μήτε ῥάχη, μήτε πληγή. Λοιπὸν ὁ δρόμος μπροστὰ τους ξαπλωνότανε ἴσιος ἴσιος. Στὴ φούσκα ἔπρεπε νἄχουνε τὸ νοῦ τους. 'Αφτὴ πρῶτα πρῶτα νὰ γίνη καλὰ. Τότες βολέβουνται καὶ τἀποδέλοιπα. Μὰ ἡ φούσκα, κ' ἔτσι τοὺς τὸ εἴπανε πάντα οἱ γιατροί, ἔρκολα θεραπέβεται κ' ἔρκολα μπορεῖ νὰ γειάνη. Μὲ χαρούμενο πρόσωπο ἀνέβηκε ὁ 'Αντρέας στῆς Κατινούλας, ὅταν ἔφυγε ὁ κ. Καρλιέρης, νὰ τῆς τὰ προφτάξη Μιλοῦσανε ξέγνοιαστα καὶ τἀγαθὸ τὸ παιδὶ ἄκουγε μὲ μπιστοσύνη τὸν ἀρέντη, προθυμη νὰ κάμη ὅπως ἀγαπᾷ. Κ' ἔτσι τὴ δεφτέρα, ἕξη τοῦ Σποριᾶ, τὸ σπίτι ἀνάσανε καὶ καθήσανε γελαστὰ κουβεντιαστὰ στὸ τραπέζι γιὰ τὸ πρόγεμα, ἡ Κατινούλα μὲ ὄρεξη λαμπρή.

Καθήσανε καὶ κουβεντιάζανε, χωρὶς νὰ ὑποψιαστοῦνε—τέτοια εἶναι ἡ ζωὴ — πὼς τὴν ἴδια μέρα καὶ κεῖ ποὺ δὲν τὸ πρόσμενε ὁ 'Αντρέας, ἔμελλε ὅλα νἀλλαξουνε ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη καὶ νὰ χαραχτῇ μπροστὰ τους μονοπάτι ἄγνωστο ποὺ ἀδύνατο ἀπὸ